

Europa moet gaan nadenken over een exit strategie voor de uitzichtloze strijd in Oekraïne

Posted on 20 november 2025 by Arnout Nuijt

De strijd in Oekraïne kent nog altijd een uitzichtloos karakter, al doet Donald Trump een nieuwe poging tot oplossing van het conflict. Daarbij valt vooral op dat in zekere zin nog meer wordt toegegeven aan de eisen van Vladimir Poetin, zoals de voorgestelde Amerikaanse erkenning van de Krim als Russisch grondgebied. Inmiddels wijzen vertegenwoordigers van beide partijen in het conflict en internationale analisten op de onhaalbaarheid van het nieuwe vredesplan. Het ligt dus voor de hand dat de oorlog wordt voortgezet.

Op dit moment spitst de strijd zich toe op het Oost-Oekraïense bolwerk Pokrovsk, waar een enorme Russische troepenmacht probeert om tegen grote verliezen de stad in te nemen. Oekraïne heeft op haar beurt vrijwel alle reserves in de strijd geworpen om de stad te behouden, of – als dat niet lukt – er een voor Rusland kostbaar en bloedig achterhoedegevecht van te maken. Maar werkt die strategie nog wel?

Volgens de meeste waarnemers van het conflict moeten we er rekening mee houden dat Pokrovsk – tot voor kort een belangrijk knooppunt voor de Oekraïense verdediging – op korte termijn toch in handen van de Russen gaat vallen. Dat zal in het licht van de enorme verliezen militair gezien eerder een Pyrrhusoverwinning voor Rusland zijn dan een klinkklare victorie. Poetin zal de val van de stad echter voornamelijk politiek gebruiken, onder meer om indruk te maken op Trump, zo schreef Rusland-kenner Mark Galeotti vorige week in *The Times*.

Nu wreekt zich het tekort aan manschappen aan Oekraïense zijde, iets waar door westerse waarnemers lang voor werd gewaarschuwd. Het land heeft op dit moment gewoonweg te weinig eenheden om het hele front afdoende te beveiligen. De Oekraïense strategie van langzaam terugtrekken – terwijl er hoge verliezen aan de Russen worden toegebracht – is echter nog steeds in zwang en de kosten in mensenlevens aan Russische zijde zullen onverminderd blijven stijgen.

Nieuwe Russische tactiek

De Russen passen intussen een nieuwe tactiek toe van infiltratie in kleine groepen die in een Oekraïens dorp een Russische vlag ophangen, *selfies* maken en dan claimen dat het gebied is veroverd. De Oekraïners hebben dan wekenlang de handen vol om die kleine groepjes op te sporen en uit te schakelen, terwijl de Russen er veel propagandawinst mee boeken. Ook hebben de Oekraïense aanvoerlijnen en hun drone-piloten het zwaar te verduren door Russische drones. Maar dat betekent niet dat de Russen nu beter vechten: de huurlingen en ander geronseld kanonnenvoer sneuvelen bij bosjes en de gebieden waar de vlag kortstondig is geplant, blijven zeker niet allemaal of volledig onder Russische controle.

Volgens Julian Röpcke, oorlogscorrespondent van het Duitse *Bild* en doorgaans wat pessimistischer dan anderen, koerst Oekraïne echter toch af op een strategische nederlaag. Volgens Röpcke trekken het Oekraïense leger en haar Europese bondgenoten te weinig lering uit de op het slagveld verkregen harde lessen. Zo staan bijvoorbeeld de ruim 2000 door het Westen geschonken pantservoertuigen – ooit gemaakt voor een veel beweeglijker oorlog – nutteloos aan de zijlijn, terwijl de troepen zich nauwelijks kunnen handhaven in een door Russische drones (aangestuurd door kilometerslange glasvezelkabeltjes) gecreëerd vijandelijk luchtoverwicht. Volgens hem zou Oekraïne veel meer hebben aan een massale levering van miljoenen kleine drones en duizenden raketten voor de troepen te

velde, in plaats van aan de grote investeringen in indrukwekkende maar schaarse langeafstandsdrone (zoals de FP-5 Flamingo), waarvan de impact schromelijk zou worden overschat.

Inderdaad heeft Oekraïne de afgelopen maanden laten zien dat het zelf hard terug kan slaan met langeafstandswapens. Tientallen doelen ver in Rusland zijn inmiddels geraakt en meestal gaat het daarbij om installaties van de Russische olie-industrie. Onduidelijk is in hoeverre die raffinaderijen, pijpleidingen en exportfaciliteiten daadwerkelijk zijn uitgeschakeld. Schade is er zeker, maar noch de olie-industrie – van groot belang voor de Russische export – noch de wapenindustrie hebben een genadeklap gekregen. Toen kort geleden de Russische oliehaven Toeapse aan de Zwarte Zee door de veel *gehypte* lange afstandswapens van Oekraïne werd getroffen, draaide de Oekraïense propaganda op volle toeren. Maar persbureau Reuters meldde twee dagen later dat de haven de export van olie inmiddels alweer had hervat.

Intussen raakt het geld voor Oekraïne op. Een document van de Europese Commissie (geciteerd door Reuters) schat dat Oekraïne voor 2026 en 2027 zo'n 135,7 miljard euro nodig heeft. Dat bedrag ligt toevallig wel erg dicht bij de som van de bevroren Russische tegoeden in Europa: 140 miljard euro. Het gebruik van die Russische tegoeden (die gestald zijn in België) stuit inmiddels op juridische problemen en de Belgische premier Bart De Wever heeft terecht een aantal zorgen geuit. De Europese Commissie lijkt inmiddels gevoelig te zijn voor de bezwaren van De Wever en broedt op een aantal alternatieven, waaronder giften door lidstaten en diverse soorten zachte leningen. Maar een oplossing voor de financiering van Oekraïne is er nog niet.

Het land zal nooit 100 procent zeker zijn van voortdurende steun, al zal die vrijwel zeker ook niet wegvallen. Trump werkt mee aan de verdediging van het land, maar zolang Europeanen de rekening betalen en er wapens in de VS worden besteld. De kosten mag Europa gebruiken voor het behalen van de nieuwe NAVO-norm. De door Oekraïne gewenste Tomahawk-kruisraketten komen er echter niet. Waarschijnlijk heeft Trump die zelf nodig om Venezuela een lesje te leren.

Groeiend onderling wantrouwen

Intussen komen er ook meer en meer negatieve berichten uit Oekraïne zelf, van corruptieschandalen op regeringsniveau tot een door [The Spectator](#) gerapporteerd ongewoon zwaar ingrijpen in de lokale politiek in Odessa. In dit gedeeltelijk Russischtalig gebied – dat overigens loyaal meeecht aan de zijde van Oekraïne – ontnam Zelensky vorige maand het Oekraïense burgerschap van de tot driemaal herkozen burgemeester van Odessa (onder meer omdat de man ook een Russisch paspoort bezit), terwijl het Russisch en Moldavisch werden geschrapt als beschermde talen. Ook werden diverse historische figuren uit Odessa die niet meer passen in de nationalistische *narrative* van het hedendaagse Oekraïne, verwijderd uit de canon van het nieuwe 'Instituut voor het Nationaal Geheugen' te Kiev.

Maar ook in Rusland groet het onderling wantrouwen. Daar zou, volgens de Britse *Telegraph*, een onderlinge strijd tussen enerzijds veteranen en propagandamakers die loyaal zijn aan de Russische generale staf en anderzijds de zogenaamde Z-bloggers – jonge enthousiastelingen die op het internet de oorlog steunen, maar die kritiek hebben op het lot van de gewone Russische soldaat – inmiddels tot wederzijdse verdachtmakingen hebben geleid. De loyalisten trekken aan het langste eind en meerdere landelijk bekende Z-bloggers zijn in onmin geraakt bij het Kremlin, dat de voorheen populaire amateurpropagandisten nu wegzet als 'buitenlandse agenten'.

Rigide strategie

Hoe dan ook, er is op korte termijn geen zicht op een staakt het vuren en de patstelling lijkt zich te versterken, met dien verstande dat Rusland toch langzaam maar zeker de Oekraïners terug weet te dringen én nog steeds de Amerikaanse president van zijn gelijk lijkt te kunnen overtuigen. Europa lijkt intussen nog altijd geen exit strategie te hebben voor het conflict en heeft zich vastgebeten in vrijwel onvoorwaardelijke steun aan Oekraïne, daarbij alle initiatieven voor vrede overlatend aan de Amerikaanse president.

Met zo'n rigide en bijna kritiekloze strategie, een verschrikkelijk verlies aan mensenlevens aan beide zijden en met een toenemend risico op uitbreiding van het conflict naar Noordwest-Europa, wordt het hoog tijd eens na te denken hoe Europa kan bijdragen aan het stoppen van deze oorlog. Vanzelfsprekend met immens respect voor de Oekraïense strijd lust en – minstens zo vanzelfsprekend – op

voorwaarde van een blijvende soevereiniteit van het land. Luidt de aanstaande val van Pokrovsk dan wellicht toch een wending van het conflict in?

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee, ook straks in het nieuwe jaar? [**Doneren kan zo.**](#) **Hartelijk dank!**

Donateurs kunnen ook reageren op recente artikelen, video's en podcasts en ter publicatie in Wynia's Week aanbieden. Stuur uw reacties aan reacties@wyniasweek.nl. Vergeet niet uw naam en woonplaats te vermelden (en, alleen voor de redactie: telefoonnummer en adres). Niet korter dan 50 woorden, niet langer dan 150 woorden. Welkom!